

VRAJ MIEĽBSAH

NÁRODNÝ PLÁN VÝCHOVY K ĽUDSKÝM PRÁVAM	2
Úvod	2
Národný plán výchovy k ľudským právam na roky 2005 – 2014	2
1. Stratégia a koncepcia výchovy k ľudským právam v SR	2
2. Návrh koncepčných a legislatívnych krokov pre realizáciu výchovy k ľudským právam v rezorte školstva	3
2.1 Uplatňovanie ľudských práv v rezorte školstva	3
2.2 Ciele, obsah a proces výchovy k ľudským právam v školách. Sociálna klíma v školách	4
2.2.1 Oblasť cieľov a obsahu výchovy k ľudským právam v školách	4
2.2.2 Oblasť výchovy a vytvárania demokratickej sociálnej klímy v škole	5
2.3 Výchova k ľudským právam prostredníctvom učebníc a vzdelávacích médií	6
2.4 Vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti výchovy k ľudským právam	6
2.5 Zapojenie žiakov školy do aktivít v oblasti výchovy k ľudským právam v mimovyučovacom čase.	7
2.6 Národnostné školstvo, migranti a žiadatelia o azyl	8
2.6.1 Národnostné menšiny	8
2.6.2 Rómska národnostná menšina	8
2.6.3 Migranti a žiadatelia o azyl	9
2.7. Realizácia Národného plánu výchovy k ľudským právam v roku 2005	10
2.7.1 Štátny pedagogický ústav	10
2.7.2 Štátna školská inšpekcia	11
2.7.3 Metodicko-pedagogické centrum Trenčín	11
2.7.4 Metodicko-pedagogické centrum Prešov	12
2.7.5 Metodicko-pedagogické centrum Banská Bystrica	13
2.7.6 Metodicko-pedagogické centrum Ševčenkova ul., Bratislava	13
2.7.7 Metodicko-pedagogické centrum Tomášikova ul. 4, Bratislava	13
2.7.8 Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie Bratislava	14
2.7.9 Ústav informácií a prognóz školstva Bratislava	14
2.7.10 Štátny inštitút odborného vzdelávania	14
2.8 Finančná kalkulácia na rok 2005 a prognóza do roku 2014 realizácie Národného plánu výchovy k ľudským právam	15
3. Návrh opatrení	16

Zoznam príloh:

Príloha č.1: Súčasný stav uplatňovania ľudských práv v rezorte školstva (roky 1995 – 2004)

Príloha č.2: Všeobecne záväzné právne predpisy v oblasti ľudských práv v Slovenskej republike.

Príloha č.3: Efektívny monitorovací a hodnotiaci systém rozsahu a kvality výučby k ľudským právam.

Prehľad používaných skratiek je uvedený v závere materiálu

NÁRODNÝ PLÁN VÝCHOVY K ĽUDSKÝM PRÁVAM

Úvod

V roku 1994 Valné zhromaždenie Organizácie spojených národov (ďalej len „OSN“) rezolúciou č. 49/184 vyhlásilo Dekádu výchovy k ľudským právam na obdobie 1995 - 2004.

Na nevyhnutnosť koncepčného prístupu k výchove k ľudským právam v členských krajinách OSN poukazujú mnohé zásadné medzinárodné dokumenty, týkajúce sa ochrany ľudských práv (napr. Všeobecná deklarácia ľudských práv (článok 26) a Dohovor o právach dieťaťa (článok 28)).

Definícia pojmu výchovy a vzdelávania k ľudským právam bola po prvýkrát zverejnená v Správe generálneho tajomníka OSN na 52. zasadnutí Valného zhromaždenia OSN v roku 1997, bod programu č.112 (b), Dekáda OSN venovaná výchove a vzdelávaniu k ľudským právam (1995-2004) a verejným osvetovým programom k problematike ľudských práv: „... výchova a vzdelávanie k ľudským právam sa definuje ako proces výchovy, pokus o rozšírenie informovanosti, zameraný na vytváranie všeobecnej kultúry, ponímajúcej ľudské práva prostredníctvom vstúpenia vedomostí a zručností, ako aj formovania postojov, ktoré sa zameriavajú na:

- zvýšenie rešpektovania ľudských práv a základných slobôd,
- úplný rozvoj osobnosti a ponímanie ľudskej dôstojnosti,
- propagáciu porozumenia, tolerancie, rovnosti šancí a priateľstva medzi národmi, ako aj rasovými, národnostnými, etnickými, náboženskými a jazykovými skupinami,
- sprostredkovanie možnosti efektívne sa zúčastňovať na verejnom živote pre každého človeka.“¹

Výchova a vzdelávanie k problematike ľudských práv sa považuje za základné právo a jednotlivé vlády členských štátov OSN majú povinnosť pripraviť národné plány, ktorých obsahom je:

- ochrana a rešpektovanie ľudských práv pre každého občana krajiny,
- hlásanie myšlienky nezávislosti, neoddeliteľnosti a všeobecnej platnosti ľudských práv,
- výchova a vzdelávanie k ľudským právam ako nástroj na dosiahnutie demokracie, udržateľného rastu, právnej spoločnosti, vonkajších životných podmienok a mieru,
- podporovanie znalosti a zručnosti k využívaniu nástrojov a mechanizmov ochrany ľudských práv,
- podporovanie tvorby pedagogických dokumentov, týkajúcich sa problematiky ľudských práv,
- preskúmanie a skoncipovanie učebných materiálov, určených na výchovu a vzdelávanie k ľudským právam,
- podporovanie tvorby analýz o trvalých, ako aj aktuálnych problémoch, týkajúcich sa problematiky ľudských práv, ktoré vyústia do ich riešenia v zhode so štandardom ľudských práv.

Národný plán výchovy k ľudským právam na roky 2005 – 2014

1. Stratégia a koncepcia výchovy k ľudským právam v SR

Koncepcia výchovy k ľudským právam je celospoločenskou záležitosťou, tak ako vyplýva z dokumentov vydaných OSN v súvislosti s Dekádou výchovy k ľudským právam. Národný plán vzniká ako súčasť realizácie Dekády OSN v SR. Z hľadiska stratégie je vypracovaný v súlade s Direktívami OSN.

¹ Direktíva pre národný plán v programe výchovy a vzdelávania k ľudským právam. in: Správa generálneho tajomníka OSN na 52. zasadnutí Valného zhromaždenia OSN, bod programu č. 112. (b). str. 5. interný preklad

Vzhľadom na celospoločenský charakter úlohy Direktíva predpokladá ako prvý krok vznik Národnej komisie pre výchovu k ľudským právam, ktorá by mala mať nadsektorový a nadsektorový charakter. V hodnotiacom dotazníku, ktorý SR odoslala do OSN 20.7.2000 sa konštatuje, že takáto komisia u nás vznikne pri Slovenskom národnom stredisku pre ľudské práva. Rezort školstva by v nej mal byť zastúpený.

Ako vyplýva z Direktívy OSN, z hodnotiacej správy z roku 2000, ako aj zo skúseností z praxe, je prospešné využiť a koordinovať mnohé čiastkové, už prebiehajúce aktivity a neplytvat' sily na prípravu toho, čo už je pripravené. Potrebná je výmena skúseností s partnermi v zahraničí, a to tak v krajinách s tradíciou ľudsko-právneho vzdelávania, ako aj v krajinách bývalého východného bloku. Na základe týchto kontaktov je možné zväziť prevzatie niektorých prvkov ľudsko-právnej výchovy namiesto toho, aby sme pracne vyvíjali vlastné postupy (napr. v oblasti kurikula, začlenenia problematiky ľudských práv do učebných plánov a učebných osnov, tvorby učebných textov a pod.). Okrem skúseností zo zahraničia je možné čerpať aj zo skúseností mimovládnych organizácií, ktoré (ako sa konštatuje aj v hodnotiacej správe z roku 2000) boli niekoľko rokov hnacím motorom výchovy k ľudským právam a dodnes sú v tejto oblasti aktívne a často spolupracujú s metodicko-pedagogickými centrami. Efekt využitia mimovládnych organizácií vo výchove a vzdelávaní k ľudským právam spočíva aj v tom, že nie všetky ľudské práva môže garantovať štát z vlastnej moci. Časť ľudských práv sa priamo týka emancipácie človeka voči štátu, a tu je omnoho dôveryhodnejšie, ak tento typ ľudsko-právneho vzdelávania budú garantovať iné, než štátne organizácie. Vyplýva to aj z Direktívy OSN, ktorá zdôrazňuje, že Národná komisia pre výchovu k ľudským právam má byť nadsektorová, teda, že v nej majú pracovať aj mimovládne organizácie. Analogicky aj výchovu k ľudským právam možno poňať ako nadsektorovú záležitosť.

Za realizáciu Národného plánu výchovy k ľudským právam na roky 2005 - 2014 zodpovedá Ministerstvo školstva Slovenskej republiky. Gestorom je Štátny pedagogický ústav, ktorý je zároveň koordinátorom plnenia navrhovaných úloh, realizovaných v spolupráci s Metodicko-pedagogickými centrami v SR, Výskumným ústavom detskej psychológie a patopsychológie, Štátnou školskou inšpekciou, Ústavom informácií a prognóz školstva, Štátnym inštitútom odborného vzdelávania a mimovládnymi organizáciami, ktoré sa podieľali na tvorbe Národného plánu výchovy k ľudským právam.

Oblasti riešenia:

1. Iniciaovať vznik Národnej komisie pre výchovu k ľudským právam pri Slovenskom národnom stredisku pre ľudské práva.
Termín: 2005 Zodpovedný: MŠ SR
2. Na základe práce Národnej komisie realizovať úlohy Národného plánu výchovy k ľudským právam a priebežne ho aktualizovať.
Termín: úloha stála Zodpovední: MŠ SR a priamoriadené organizácie

2. Návrh koncepčných a legislatívnych krokov pre realizáciu výchovy k ľudským právam v rezorte školstva

2.1 Uplatňovanie ľudských práv v rezorte školstva

Vytvorením priestoru v školskom výchovno-vzdelávacom systéme pre aplikáciu ľudsko-právnych dokumentov v riadení rezortu školstva, v riadení škôl ako aj v riadení výchovno-vzdelávacieho procesu je zabezpečenie nerozpornosti ľudsko-právnych dokumentov s legislatívou a každodennou praxou. Nevyhnutná je realizácia zmien vzdelávacieho systému tak, aby celý tento systém bol priaznivý pre praktické uplatňovanie

ľudských práv v škole, aby ho nielen toleroval, ale priamo podporoval. Takáto zmena musí mať svoj obsahový rámec spracovaný na základe analýzy, ktorá

- a) pomenuje konkrétne ľudské práva, ktoré by mali byť uplatnené v školstve,
- b) zistí, do akej miery sa v súčasnosti realizuje a podporuje uplatňovanie týchto ľudských práv,
- c) navrhne potrebné zmeny.

Prvá časť analýzy (pomenovanie konkrétnych práv, ktoré majú byť v škole uplatňované) spolu s vysvetľujúcim komentárom právnikov, pedagógov, psychológov, príp. ďalších bude spracovaná vo forme Katalógu ľudských práv pre školy.

Z podstaty koncepcie ľudských práv vyplýva, že takúto analýzu by nemal vykonávať štátny orgán. Väčšiu dôveryhodnosť bude mať analýza vykonaná niektorou mimovládnu organizáciou, zapísanou v zozname Vysokého komisára OSN pre ľudské práva.

Zmena má smerovať predovšetkým k transformácii riadiaceho procesu z direktívneho na participatívny. V riadení rezortu to znamená položiť dôraz na samosprávnosť škôl. Z hľadiska každodenného vnútorného života školy je potrebné definovať postavenie jednotlivých subjektov vzdelávania (žiak, učiteľ, rodič). Pri tvorbe pravidiel akceptovať tých, ktorí ich majú v praxi realizovať. Potom nebude vzdelávanie neosobným, autoritou vnúteným mechanizmom. Úrad by mal zasahovať len tam, kde je to naozaj nevyhnutné, a pritom rešpektovať postoj žiaka (rodiča) a učiteľa. Prostredie, v ktorom vyučovanie prebieha, nesmie byť v rozpore s obsahom vyučovania o ľudských právach. Ak by to tak bolo, budú ľudské práva pre žiakov iba víziou a teóriou, ktorá v praxi neplatí. Táto požiadavka predpokladá, že zmena pravidiel sa nebude týkať len úprav legislatívy, ale aj vnútorných dokumentov školy (vnútorný poriadok školy, pracovný poriadok).

Oblasti riešenia:

1. Vytvoriť Katalóg ľudských práv v škole.
Termín: 2005 Zodpovedný: ŠPÚ
3. Analyzovať školské predpisy (citlivosť k ľudským právam) v spolupráci s MVO Občan a demokracia. Termín: 2005 Zodpovedný: ŠPÚ
4. Analyzovať dokumenty školy (citlivosť k ľudským právam na reprezentatívnej vzorke 80 škôl)
Termín: 2006 Zodpovední: ŠPÚ, MPC, ŠŠI, ÚIPŠ
5. Pripraviť a realizovať kvalitatívnu analýzu (monitoring) ľudských práv v školskom a triednom prostredí.
Termín: úloha stála Zodpovední: ŠPÚ, MPC, ŠŠI, ÚIPŠ
5. Vypracovať vzorové dokumenty pre školy (vnútorný poriadok atď.).
Termín: 2006 Zodpovední: ŠPÚ, MPC, ÚIPŠ

Následne:

6. Upraviť a dotvoriť legislatívu a vytvoriť koncepciu riadenia vo vzdelávacom systéme s ohľadom na citlivosť k ľudským právam.
7. Vytvoriť systém tréningov učiteľov a riadiacich zamestnancov škôl.
8. Pripraviť a realizovať pilotné testovanie nových riadiacich mechanizmov v školách.
9. Pripraviť a realizovať monitoring zmien v oblasti dodržiavania ľudských práv na pilotných školách.

2.2 Ciele, obsah a proces výchovy k ľudským právam v školách. Sociálna klíma v školách

2.2.1 Oblasť cieľov a obsahu výchovy k ľudským právam v školách

Cieľom výchovy k ľudským právam v školách je osvojiť si vedomosti, zručnosti a postoje, ktoré sú dôležité pre posilňovanie ľudskej dôstojnosti, informovanej a nezávislej

participácie na vývoji demokratickej spoločnosti, v súlade s hodnotami, ako sú ľudské práva, rovnosť, pluralita a spravodlivosť.

Vyučovací proces v školách má rešpektovať vývojové charakteristiky žiakov, prispievať k ich rozvoju ako nezávislej a zodpovednej osobnosti, ktorá bude budovať svoje názory a vzťahy na princípoch dôstojnosti a nedotknuteľnosti individua.

Vo výchove a vzdelávaní k ľudským právam v základných a stredných školách je potrebné vymedziť základné pojmy a zručnosti, ktoré by si mal žiak osvojiť až po úroveň aplikácie prostredníctvom interaktívneho, participatívneho, zážitkového učenia.

Účelom dosiahnutia (naplnenia) cieľov výchovy k ľudským právam je, aby žiaci rozumeli najdôležitejším pojmom v tejto oblasti a osvojili si ich ako hodnoty, ktoré budú usmerňovať ich správanie.

Výchova k ľudským právam je problematika viac o prijímaní stanovísk a metódach než o obsahu, čo znamená, že jednotlivé ciele programu nemôžu byť dosiahnuté, keď je obsah redukovaný na memorovanie faktov a keď nie je dostatočne implementovaný v školskom prostredí.

Oblasti riešenia:

1. Vytvoriť pri ŠPÚ komisiu zloženú z odborníkov inštitúcií riadených MŠ SR a MVO v oblasti teórie a pedagogickej praxe.

Termín: 2005 Zodpovedný: ŠPÚ

2. Vypracovať koncepčný materiál pre potreby výchovy k ľudským právam pre bežné a špeciálne základné a stredné školy, obsahujúci súhrn najdôležitejších pojmov, zručností a metód umožňujúcich ich aktívne osvojenie. Pri spracovaní využiť predbežný pracovný návrh pojmov a zručností.

Termín: 2005, 2006 Zodpovední: ŠPÚ a participujúce organizácie

3. Naďalej uskutočňovať Olympiádu ľudských práv ako celoštátnu súťaž žiakov stredných škôl zameranú na problematiku ľudských práv

Termín: úloha stála Zodpovedný: MŠ SR

2.2.2 Oblasť výchovy a vytvárania demokratickej sociálnej klímy v škole

Výchovu k ľudským právam v triede a škole je potrebné usmerňovať tak, aby sa stala integrálnou súčasťou celoživotného procesu podpory a ochrany ľudských práv, aby podporila hodnotu človeka ako ľudského jedinca a rozvoj medzil'udských vzťahov v demokratickej občianskej spoločnosti.

Potrebné je zabezpečiť nasledujúce oblasti:

- Rozvoj obsahu, metód a vzdelávacích postupov vo výchove k ľudským právam
- Rozvoj dieťaťa ako integrovanej osobnosti a aktívneho občana demokratickej spoločnosti
- Posilňovanie demokratických vzťahov v triede a škole ako predpoklad pre rozvoj demokracie v regionálnom, národnom a celosvetovom meradle.

Oblasti riešenia:

1. Uskutočniť a interpretovať výskum sociálnej klímy v súvislosti s aplikáciou práv detí a ľudských práv v materských, základných a stredných školách vrátane špeciálnych škôl, ako aj výskum, zameraný na hodnotenie sociálnej klímy z hľadiska integrovaných žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v školách.

Termín: 2008 Zodpovedný: ŠPÚ

2. Implementovať odporúčania na základe výsledkov výskumu do konkrétnych opatrení, zameraných na budovanie demokratickej podporujúcej sociálnej klímy v školskom prostredí.

Termín: 2010 Zodpovedný: MŠ SR

3. Uskutočniť výskum sociálno-psychologických aspektov reintegrácie rómskych detí do základných škôl.

Termín: 2007

Zodpovedný: VÚDPaP

4. Vzhľadom na potrebu plánovania procesu výchovy k ľudským právam a ich ochranu a implementáciu tejto problematiky v prostredí školy, rodiny a miestnej komunity zabezpečiť efektívnu spoluprácu školy, rodičov, SRRZ, MVO a širokej miestnej komunity.

Termín: úloha stála

Zodpovedný: MŠ SR

2.3 Výchova k ľudským právam prostredníctvom učebníc a vzdelávacích médií

Oblasti riešenia:

1. Realizovať kvalitatívnu analýzu vybraných učebníc, používaných v základných a stredných školách, špeciálnych základných školách a školách s vyučovacím jazykom národností a s vyučovaním jazyka národností, z aspektu výchovy k ľudským právam. Zároveň analyzovať učebnice z hľadiska eliminovania prvkov vedúcich k tvorbe negatívnych stereotypov.

Termín: 2008

Zodpovedný: ŠPÚ

2.4 Vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti výchovy k ľudským právam

Výchova k ľudským právam je efektívna len v demokratickom prostredí. Veľmi dôležitá je osobnosť učiteľa a to, ako svojím konaním a osobným príkladom preukazuje dodržiavanie ľudských práv. Významné je používanie adekvátnych vyučovacích a výchovných metód, ktoré vedú k interiorizácii ľudských práv. Preto je vzdelávanie k ľudským právam začlenené do systému prípravy všetkých pedagógov.

Pri výchove k ľudským právam by sa mali učitelia:

- vyhýbať rečníctvu a moralizovaniu, rovnako tak aj veľkým očakávaniam a požiadavkám, ktoré nie sú v súlade so schopnosťami žiakov vzhľadom na ich vek,
- klásť dôraz na správanie a zodpovednosť za svoje činy vzhľadom na psychické a fyzické charakteristiky žiakov,
- prezentovať svoje názory a pohľady len ako rovnocenní partneri v diskusii,
- demokraticky a participatívne riadiť triedu,
- rozvíjať svoje facilitačné zručnosti, zručnosti formovania triedneho spoločenstva a kooperatívneho riešenia konfliktov,
- rozvíjať zručnosti inovatívnych foriem učenia.

Oblasti riešenia:

1. Zabezpečiť v spolupráci s UNICEF Slovensko a Slovenským národným strediskom pre ľudské práva vydanie a distribúciu metodologickej publikácie s názvom „S každým dieťaťom sa ráta“ tak, aby obsahovala účinné postupy a techniky pri výchove k tolerancii a akceptácii inakosti.

Termín: 2005

Zodpovedný: MŠ SR

2. Pre potreby vzdelávania učiteľov a detí pripraviť a vydať metodiku Ľudské práva a zručnosti potrebné k ich pochopeniu a uplatňovaniu. Osvojiť si a rozvinúť kompetencie a zručnosti potrebné pre skutočnú realizáciu ľudských práv v triede, v škole a voľnočasových skupinách prostredníctvom aktivít a cvičení. Posunúť výučbu o ľudských právach z úrovne poznatkov na úroveň aplikácie.

Termín: 2005, 2006

Zodpovední: ŠPÚ a participujúce organizácie

3. Zabezpečiť v spolupráci s MPC v Prešove, MVO: Nadáciou Milana Šimečku, Občan a demokracia realizáciu projektu „Predchádzajme intolerancii“. Zrealizovať priebežné vzdelávanie pedagogických zamestnancov škôl a školských zariadení s vysokým zastúpením rómskych žiakov a učiteľov z národnostne zmiešaných oblastí; učiteľov spoločensko-vedných predmetov najmä občianskej náuky a náuky o spoločnosti; výchovných poradcov formou prednášok, pracovných seminárov, panelových diskusií, tvorivých dielní a ďalších aktivizačných metód.

Termín: 2005

Zodpovedný: MPC Prešov

4. Zrealizovať v spolupráci s Úradom vlády SR (odborom boja proti korupcii) prostredníctvom MVO Transparency International Slovensko, Štátneho pedagogického ústavu a metodicko-pedagogických centier projekt s názvom „Protikorupčné nástroje“.

Termín: 2005 Zodpovední: MŠ SR, ŠPÚ, MPC
5. V MPC Prešov sa v nasledujúcej dekáde zamerať na možnosti implementácie výchovy k ľudským právam do vybraných vyučovacích predmetov a na tomu zodpovedajúcu prípravu učiteľov.

Termín: 2005, 2006 Zodpovedný: MPC Prešov
6. V MPC Bratislavského kraja a v MPC Tomášikova ul. 4 Bratislava klásť ťažisko vzdelávacích aktivít v nasledujúcej dekáde na problematiku Antidiskriminačného zákona a jeho realizáciu v praxi, multikultúrnu výchovu a rozvoj kľúčových kompetencií - odstraňovanie stereotypov a predsudkov, zvyšovanie právneho vedomia pedagogických zamestnancov o problematiku tolerancie.

Termín: 2005, 2006 Zodpovední: MPC Bratislavského kraja v Bratislave
MPC Tomášikova ul. 4, Bratislava
7. V MPC Banská Bystrica v najbližších dvoch rokoch sústrediť pozornosť na pomenovanie a rozvoj kompetencií, ktoré potrebuje rozvíjať učiteľ, aby mohol formovať postoje, zručnosti a vedomosti žiakov k ľudským právam. Vytvoriť vzdelávací projekt pre učenie sa ľudským právam s metodikou ako hodnotiť vyučovací proces s tematikou ľudských práv, úroveň zručností, postoje a vedomosti žiakov, ako podporovať sebahodnotenie žiaka, učiteľa a školy v programoch rozvíjajúcich ľudské práva.

Termín: 2005, 2006 Zodpovedný: MPC Banská Bystrica
8. V MPC Trenčín uskutočniť analýzu časovo-tematických plánov zameranú na aplikáciu ľudských práv do vyučovacích hodín. Realizovať plán výchovy k ľudským právam, vydať metodické materiály k ľudským právam, spolupracovať pri organizácii OLP.

Termín 2005, 2006 Zodpovedný: MPC Trenčín
9. V pregraduálnej a postgraduálnej príprave učiteľov zamerať ciele pozornosť na získavanie a rozvoj zručností v interaktívnych, zážitkových a projektových metódach, aby boli schopní pri práci s deťmi reálne aplikovať získané poznatky o ľudských právach a vytvárať demokratické prostredie na ich aplikáciu. Pilotne overiť vzdelávací modul s týmto zameraním. Využiť pri tom metodiku práce a výstupy experimentálne overených edukačných programov a výstupy Plánu hlavných úloh ŠPÚ.

Termín: 2007 Odporúčani zodpovední: ŠPÚ a vysoké školy

2.5 Zapojenie žiakov školy do aktivít v oblasti výchovy k ľudským právam v mimovyučovacom čase.

Aktivity žiakov v mimovyučovacom čase sa majú projektovať tak, aby doplnili, prehĺbili a rozšírili vedomosti, zručnosti a postoje žiakov, osvojené vo vyučovacom čase. Organizátorom by mali byť školy ako i mimovládne organizácie, špecializované na oblasť ľudských práv. Medzi týmito subjektami má popredné miesto škola ako organizátor besied, súťaží, stretnutí (napr. s deťmi a ich rodičmi z utečeneckých táborov), pričom bude potrebné zvýšiť otvorenosť školy voči rodičom. Zároveň organizovaním tematických výstav prác detí k aktuálnym témam z oblasti ľudských práv, napr. predchádzania všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie, ako aj návštevu divadelných predstavení s tematikou ľudských práv. Všetky tieto aktivity možno zaradiť do plánu práce školy. Okrem školy významnú pomoc pri orientácii v ľudskoprávnych otázkach poskytujú aj mimovládne organizácie špecializované na túto oblasť. V tejto činnosti je potrebná spolupráca so školami. Skúsenosti ukazujú, že úspešnosť a účinnosť takýchto akcií je podstatne vyššia, ak sa aj škola a učitelia zasadia za podujatia organizované subjektmi mimo školy. Prostredníctvom žiackych samospráv vhodnými prostriedkami a metódami sa prenesú ľudskoprávne poznatky medzi spolužiakov.

2.6 Národnostné školstvo, migranti a žiadatelia o azyl

2.6.1 Národnostné menšiny

Špecifickou úlohou v oblasti práv národnostných menšín je formovanie vzťahu a postojov k národnostným menšinám žijúcim v Slovenskej republike, na výchovu k tolerancii a k odbúravaniu predsudkov, ako aj formovanie vzťahu príslušníkov národnostných menšín k majoritnému národu a zodpovednosti za svoju integráciu do širšieho národného spoločenstva.

Veľmi dôležitá je multikultúrna výchova, a to v dvoch rovinách:

- v oblasti informovanosti o histórii a kultúre národnostných menšín, žijúcich na území SR a špecifických práv národnostných menšín,
- v oblasti vstievania občianskych hodnôt potrebných k multikulturalite, k spolunažívaniu na území SR a v Európskej únii, utváranie pozitívnych postojov pri súčasnom pestovaní vlastnej národnej a národnostnej identity.

Oblasti riešenia:

1. Organizovať vzdelávanie učiteľov, metodikov, riadiacich zamestnancov, zamestnancov školských úradov, rozličných pedagogických inštitúcií, ako aj ostatné zainteresované skupiny ľudí, zamerané na získavanie informácií o ľudských právach vrátane informácií o právach národnostných menšín, spojené s praktickým výcvikom.

Termín: 2006 Zodpovední: MPC

2. Vypracovať informácie o histórii, kultúre a vzdelávaní národnostných menšín SR, prípadne publikačne vydať v spolupráci s MVO, so zväzmi a kultúrnymi spolkami národnostných menšín. Zapracovať uvedené zistenia do učebného obsahu vybraných učebných predmetov ZŠ a SŠ.

Termín: 2008 Zodpovedný: ŠPÚ

3. Následne:

4. Vypracovať ciele a obsah multikultúrnej výchovy a multikultúrneho vzdelania, vrátane metodiky výchovy a vyučovania k multikulturalite.

Termín: 2008 Zodpovedný: ŠPÚ

5. V rokoch 2008-2009 uskutočniť výskum, zameraný na overenie obsahu a metód multikultúrnej výchovy a multikultúrneho vzdelávania.

Termín: 2009 Zodpovedný: ŠPÚ

2.6.2 Rómska národnostná menšina

Oblasti riešenia:

1. Zabezpečiť v praxi aplikáciu Koncepcie integrovaného vzdelávania rómskych detí a mládeže, vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania s cieľom vyrovnat' šance rómskych detí v prístupe k vzdelávaniu aj v spolupráci s MVO.

Termín: úloha stála Zodpovední: MŠ SR, ŠPÚ, MPC

2. Realizovať Dočasné vyrovnávacie opatrenia s cieľom pripraviť dostatočný počet pedagógov vyučujúcich v rómskom jazyku.

Termín: 2005-2007 Zodpovedný: ŠPÚ

3. Vytvoriť podmienky pre ďalšie vzdelávanie učiteľov a asistentov učiteľa v školách s vysokou koncentráciou Rómov so špeciálnym dôrazom na spoluprácu učiteľa a asistenta v spolupráci s mimovládnyimi organizáciami

Termín: 2005 Zodpovední: ŠPÚ, MPC

4. Pravidelne monitorovať úspešnosť a školskú dochádzku rómskych detí vo výchovno-vzdelávacom systéme.

Termín: 2005 Zodpovední: ŠŠI, MPC

5. Do pripravovaného nového zákona o výchove a vzdelávaní zapracovať implementáciu záväzkov v oblasti vzdelávania, vyplývajúca z Európskej charty regionálnych a menšinových jazykov.
Termín: 2005 Zodpovedný: MŠ SR
6. Vypracovať návrh na inováciu obsahu vyučovania a výchovy, diagnostikovania detí tak, aby akceptovali aj témy a hodnoty, ktoré sú blízke rómskej populácii.
Termín: 2006 Zodpovední: MŠ SR, ŠPÚ, MPC, ŠŠI, VÚDPaP
7. Vypracovať model špecifických vzdelávacích plánov vybraných učebných predmetov (vrátane metód a organizačných foriem) pre rómske deti.
Termín: 2006 Zodpovední: ŠPÚ, MPC
8. Prijat' model experimentu, hľadania, skúšania a vyhodnocovanie foriem, metód, obsahu vzdelávania, zameraný na permanentné zlepšovanie výchovy Rómov prostredníctvom prepojenia na iné systémy starostlivosti a pomoci pre znevýhodnených Rómov (bývanie, sociálna a zdravotná politika, demografická politika, zamestnanie Rómov) v spolupráci s MVO.
Termín: 2007 Zodpovední: MŠ SR, ŠPÚ, MPC

Následne:

9. Zabezpečiť permanentnú pregraduálnu a postgraduálnu multietnickú a multikultúrnu prípravu učiteľov.
Termín: úloha stála Odporúčaní zodpovední: MŠ SR, vysoké školy, ŠPÚ, MPC
10. Realizovať experimentálne overovanie kurikula rómskeho jazyka a literatúry a rómskych reálií podľa schválených projektov.
Termín: podľa schválených projektov Zodpovedný: ŠPÚ
11. Realizovať zavedenie rozličných alternatívnych foriem vzdelávania Rómov, napr. zavedenie celodenného výchovného systému, kompenzačnej výchovy, zriaďovanie vyrovnávacích, špeciálnych tried, individuálnych vzdelávacích programov.
Termín: úloha stála Zodpovední: MŠ SR, ŠPÚ, MPC
12. Zabezpečiť implementáciu výsledkov výskumu a vývoja štátnej objednávky „Zvyšovanie úrovne socializácie rómskej komunity prostredníctvom vzdelávania a prípravy pedagogických, sociálnych a misijných pracovníkov“, ktorého koordinátorom je UKF Nitra a ďalšie vysoké školy
Termín: podľa harmonogramu prác Odporúčaní zodpovední: relevantné VŠ
13. V rámci aplikácie a konkretizácie Národného programu výchovy a vzdelávania v Slovenskej republike prepracovať systém riadenia edukačného procesu rómskych detí zo strany riaditeľa školy, učiteľov, miestnej samosprávy, VÚC a štátu v nadväznosti na európske a svetové tendencie.
Termín: 2010 Zodpovední: MŠ SR, ŠPÚ, MPC

2.6.3 Migranti a žiadatelia o azyl

Oblasti riešenia:

1. Experimentálne overiť kurz slovenského jazyka pre deti migrantov a následne ho realizovať na základných školách na odstránenie jazykových bariér.
Termín: 2005 Zodpovedný: ŠPÚ
2. Realizovať aktivity zamerané na podporu materinského jazyka a pôvodnú kultúru detí.
Termín: úloha stála Zodpovední: ŠPÚ, základné a stredné školy, ktoré navštevujú deti cudzincov a migrantov
3. Pripraviť a realizovať aktivity, prednášky, besedy, osvetovú činnosť, zamerané na zvýšenie informovanosti žiakov základných a stredných škôl v spolupráci s mimovládnyimi organizáciami a inými inštitúciami smerom k migrantom.
Termín: 2006 Zodpovední: MPC

4. Systematicky vzdelávať pedagógov a budúcich pedagógov v oblasti predchádzania všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerance.
Termín: úloha stála Odporúčani zodpovední: MPC, vysoké školy
5. Vytvárať multikultúrne príručky pre učiteľov, vhodné pre prácu s deťmi migrantov.
Termín: úloha stála Zodpovedný: ŠPÚ

Následne:

6. Realizovať aktivity, zamerané na zintenzívnenie systematického vzdelávania a mienkotvornej činnosti predstaviteľov štátnej správy a samosprávy a žiakov stredných škôl – vo vzťahu k migrantom, ako aj poskytovanie právnej pomoci samotným migrantom.
Termín: úloha stála Odporúčani zodpovední: VÚC, obce, krajské úrady, IVES, vybrané mimovládne organizácie
7. Realizovať aktivity, zamerané na poskytnutie minimálnej právnej pomoci pre migrantov, prichádzajúcich na územie SR.
Termín: úloha stála Odporúčani zodpovední: IOM, Migračný úrad MV SR, vybrané mimovládne organizácie
8. Vytvárať priaznivé multikultúrne prostredie na školách (prostredníctvom chápaného a kritického spôsobu štúdia jednotlivých kultúr napomôcť deťom porozumieť iným kultúram).
Termín: úloha stála Zodpovední: riaditelia základných a stredných škôl
9. Realizovať aktivity, zamerané na spoluprácu s rodinami, miestnymi asociáciami a okolitou spoločnosťou pri vzdelávaní detí cudzincov.
Termín: úloha stála Odporúčani zodpovední: vybrané mimovládne organizácie
10. Realizovať aktivity, organizovať besedy, prostredníctvom plagátov uskutočniť propagáciu porozumenia, tolerance, rovnosti šancí a priateľstva medzi národmi, autochtónnymi národmi, vrátane rasových, národnostných, etnických, náboženských a jazykových skupín.
Termín: úloha stála Odporúčani zodpovední: MPC, riaditelia základných a stredných škôl v spolupráci s vybranými MVO

2.7. Realizácia Národného plánu výchovy k ľudským právam v roku 2005

(aktivity v roku 2005 s pokračovaním v roku 2006)

2.7.1. Štátny pedagogický ústav

- Publikácia: Katalóg ľudských práv pre školy 250 000,-Sk
- Publikácia: Multikultúrna príručka pre učiteľov-
Práca s deťmi migrantov z hľadiska ľudských práv 127 000,- Sk
- Publikácia: Ľudské práva a zručnosti potrebné k ich pochopeniu a uplatňovaniu 125 000,- Sk
- Analýza školských predpisov (citlivosť k ľudským právam) 48 000,- Sk
- Príprava projektu efektívneho hodnotiaceho a monitorovacieho systému 100 000,- Sk

ŠPÚ a mimovládna organizácia Občan a demokracia

- Právna analýza citlivosti na ľudské práva a ich uplatňovania v procese výchovy a vzdelávania

Právna analýza bude zameraná na citlivosť na ľudské práva a na ich uplatňovanie v procese výchovy a vzdelávania. Bude skúmať súlad domácej právnej úpravy s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky. Sústreď sa jednak na prostredie, v ktorom sú žiak / žiačka alebo študent / študentka vzdelávaní, kvalitu vzdelávania, proces i obsah vzdelávania, spôsob a metódy vzdelávania, hodnotovú orientáciu, komunikáciu a uplatňovanie princípov

participácie, integrácie a rovnakých príležitostí v našom vzdelávacom systéme na všetkých jeho stupňoch i z hľadiska celoživotného vzdelávania.

48 000,- Sk

Finančné náklady spolu:

650 000,- Sk

2.7.2. Štátna školská inšpekcia

- Príprava projektu efektívneho monitorovacieho a hodnotiaceho systému
Termín: 2005 **44 000,- Sk**
- V spolupráci so ŠPÚ realizácia efektívneho monitorovacieho a hodnotiaceho systému. Termín: 2006 – 2014 **1 000 000,- Sk**

2.7.3. Metodicko-pedagogické centrum Trenčín

Vzdelávacie podujatia

Forma vzdelávania	Cieľová skupina	Téma	Počet hodín	Počet skupín	Náklady celkom (Sk)
Príprava ved.ped.prac.	riaditelia, zástupcovia	Uplatňovanie výchovy a vzdelávania k ľudským právam z pohľadu VPP, Kultúra školy	4	3	3600
Seminár	učitelia ON A NOS, EV	Ako vyučujem ľudské práva ?“	8	1	2400
Seminár	učitelia ON A NOS, EV	Ľudské práva národnostných menšín	8	1	2400
PV	učitelia etickej výchovy na I.stupni ZŠ	Projekt: „ Etická výchova pre prvý stupeň ZŠ“	8	8	6400
Exkurzia	Učitelia ON, NOS, dejepis, etická vých.	Terezín (Osvienčim, Kremnička)	24	1	0
PV	učitelia ON A NOS	Projekt „ Tolerancia“	17	2	0
PV	učitelia ON A NOS	Projekt“ Proti-korupčné nástroje“	16	2	0
Garantované z rozpočtu MPC v TN					14800
PV	začínajúci učitelia	Dohovor o právach dieťaťa Poruchy správania so zameraním na agresivitu a šikanovanie Prosociálne pôsobenie učiteľa pri riešení konfliktov v škole	8	2	4800
PV	výchovní poradcovia	Poznávanie sociálnych vzťahov v triede a ich rozvoj Rozvoj kompetencií VP v oblasti ľudských práv	16	1	4800
PV	učitelia špeciálnych škôl	Výchova k ľudským právam zameraná na individualitu dieťaťa Multikultúrna výchova	16	2	9600
PV	Učitelia OV ZŠ	Projekt „ Výchova a vzdelávanie k ľudským právam“	40	1	12000
PV	riaditelia MŠ	Klub riaditeľov MŠ Výchova v MŠ a rodine Dohovor o právach dieťaťa	8	9	21600
PV	riaditelia ZŠ	Klub riaditeľov ZŠ Humanizácia výchovy a vzdelávania, Multikultúrna výchova	8	9	21600

		výskum, prieskum, dotazníky, analýzy			60800
					135200
Spolu					150000

Vzdelávacie aktivity od roku 2006 - 2014

- Nadalej pokračovať v činnostiach z predchádzajúceho obdobia
- Poriadať semináre so zástupcami Amnesty Internacionale, Nadáciou M. Šimečku a pod.
- Výskum zameraný na dodržiavanie ľudských práv žiakov patriacich k národnostným menšinám
- Monitor vedomostí a zručností dodržiavania ľudských práv
- Multikultúrne stretnutia triednych učiteľov, prípadne žiakov
- Vydávanie metodických materiálov
- Ďalšie témy na semináre : Práva žien a ich porušovanie
Práva detí a ich porušovanie
- Zrealizovať projekt „Protikorupčné nástroje“
- Vypracovanie a zrealizovanie inovačného štúdia k dodržiavaniu ľudských práv v škole

2.7.4. Metodicko-pedagogické centrum Prešov

- V každom druhu štúdia /PV,ŠIŠ,ŠKŠ, PVPZ/ bude zaradená do osnov problematika teoretického vysvetlenia potreby vyučovania k ľudským právam a praktický výcvik vo forme metodických seminárov. Termín: úloha stála
- Z každého seminára si účastníci odnesú metodickú príručku, metodický list, prípadne iný metodický materiál pre prípravu vyučovacej hodiny, resp. pre svoju riadiacu prácu.
Termín : 2005 až 2014
- MPC Prešov vydá metodické materiály k problematike ĽP od vlastných autorov a požiada o možnosť vydania vhodných materiálov aj od externých autorov/
Termín: 2005 /pravdepodobne obnovené vydanie v neskorších rokoch trvania NP výchovy k ĽP/
- MPC Prešov – metodik pre OBN, OBV a NOS zabezpečí sprístupnenie Národného plánu výchovy k ĽP na všetky SŠ a ZŠ východoslovenského regiónu
Termín: 2005
- MPC Prešov bude riešiť možnosti implementácie výchovy k ľudským právam do vyučovacích predmetov a k tomu potrebnú prípravu učiteľov
Termín: 2005
- Spolupráca s nadáciami a občianskymi združeniami sa bude realizovať v rámci lektorovania jednotlivých podujatí a poskytovania metodických materiálov
Termín: do roku 2014

Finančné náklady MPC Prešov

220 000,- Sk

- Vzhľadom na zriaďovanie azylových táborov pre utečencov na východe Slovenska zaradi metodik pre OBN, OBV a NOS do svojich pracovných plánov aj prípravu učiteľov na výchovu žiakov k tolerancii a chápaniu postavenia utečencov / v spolupráci so zástupcami Vysokého komisára OSN pre utečencov na Slovensku/.
Termín: 2005, 2006 110 000,- Sk
- Účasť na projekte MŠ SR, ktorý je zameraný na vysvetľovanie a historické súvislosti holokaustu.
Termín: 2005,2006
- Do roku 2005 realizácia projektu ÚV SR a MPC Prešov Predchádzajme intolerancii!
- Vydanie metodickej príručky Hoffmanova,V: Predchádzajme intolerancii v počte 2 500 ks
Termín: 2005 210 000,- Sk
- MPC za pomoci učiteľov usporiada prezentáciu kultúr národnostných menšín žijúcich na území východoslovenského regiónu
Termín 2005-2006 100 000,- Sk

Finančné náklady spolu:

640 000 .- Sk

MPC Prešov v spolupráci s občianskym združením Nadácia Škola dokorán

- Výchova a vzdelávanie k sociálnej spravodlivosti

Zamerané na učiteľskú a rodičovskú verejnosť s cieľom rozvíjať zručnosť kriticky rozmyšľať o zaujatosti a diskriminácie vo vzdelávaní. Poznať vplyv diskriminácie a zaujatosti, predsudkov na ostatných, dôkladné pochopenie inštitucionálnych foriem diskriminácie. Spracovanie analýzy a porovnávacích nástrojov na medzinárodnej úrovni.

Termín: 2005 – 2014

Finančné náklady na rok

125 000,- Sk

2.7.5. Metodicko-pedagogické centrum Banská Bystrica

- Zrealizovať projekt „Protikorupčné nástroje“
- Vytvoriť a zrealizovať vzdelávací projekt „Učenie sa ľudským právam“
- Olympiáda ľudských práv v spolupráci s príslušným KŠÚ
- Kvalitatívna analýza učebníc (vzdelávanie učiteľov Ako používať učebnice, využívanie štrukturálnych prvkov učebnice, vydávanie metodických materiálov)
- Inovačné štúdiá Dodržiavanie ĽP v škole a Vzdelávanie učiteľov národnostných menšín

Finančné náklady spolu:

174.000,- Sk

2.7.6. Metodicko-pedagogické centrum Bratislavského kraja, Ševčenkova ul. Bratislava

- Problematika ľudských práv bude zaradená v každom druhu štúdia /PV,ŠIŠ,ŠKŠ, PVPZ/ formou metodických seminárov a praktického výcviku.

Termín: úloha stála

- MPC BK bude pokračovať vo vydávaní metodických materiálov s problematikou ĽP, využitelných na všetkých typoch škôl

Termín: 2005

- Priebežné vzdelávanie Ľudské práva v škole, určené učiteľom stredných a základných škôl, bude zamerané na aktuálnu tematiku diskriminácie a tolerance menšinových skupín a tiež na sprístupnenie základných ľudských práv a nácvik interaktívnych metód.

Termín: 2005

- Priebežné vzdelávanie Na ceste k multikultúrnej spoločnosti sprostredkuje poznatky a informácie s cieľom narušiť stereotypné vnímanie jednotlivých problémov ako je xenofóbia a netolerancia spoločnosti k minoritám (hlavne židovskej a rómskej).

Termín: 2005, 2006

- Cyklus seminárov a výcvik nenásilného vnášanie témy Patríme do spoločnej Európy bude zameraný na problematiku multikultúrnej komunikácie, predsudky a možnosti ich prekonávania, stereotypy v našom vnímaní a dodržiavanie ľudských práv.

Termín: 2005, 2006

Finančné náklady spolu

120 000,- Sk

2.7.7. Metodicko-pedagogické centrum Tomášikova ul. 4, Bratislava

- Zrealizovať pravidelné metodické stretnutia pre učiteľov všetkých typov stredných škôl k problematike ľudských práv a nácvik interaktívnych foriem práce s uvedenou tematikou. Dôraz na tematiku diskriminácie, tolerance a multikultúrnej komunikácie

Termín: 2005, 2006

- Zorganizovať a realizovať semináre k Antidiskriminačnému zákonu a jeho praktickej realizácii. Pripraviť pre účastníkov stretnutí pracovné metodické materiály.

Termín: 2005

Finančné náklady:

180 000,- Sk

2.7.8. Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie Bratislava

- Uskutočniť výskum vplyvu preventívneho interakčného programu výchovy k tolerancii na postojové zmeny smerom k tolerancii a eliminácii predsudkov na základných a stredných školách.

Termín: január 2005– december 2007

Finančné náklady v roku 2005

150 000,- Sk

2.7.9. Ústav informácií a prognóz školstva Bratislava

- Projekt sociologického výskumu uplatňovania ľudských práv v prostredí základných a stredných škôl. Výskum bude realizovaný v priebehu roka 2005. Výsledky budú spracované na Ústave informácií a prognóz školstva.

14. Dopracovanie úvodného projektu na základe požiadaviek a pripomienok ŠPÚ, MŠ SR, MPC, a pod. Termín: január - február 2005

15. Vypracovanie dotazníkov, výber výskumnej vzorky a predvýskum Termín: marec - apríl 2005

16. Realizácia výskumu, terénny zber údajov Termín: máj - jún 2005

17. Optická kontrola a nahrávanie údajov, matematicko-štatistické spracovanie výsledkov výskumu Termín: júl - august 2005

18. Tabuľkové a grafické spracovanie výsledkov výskumu, interpretácia výsledkov Termín: september - október 2005

19. Vypracovanie záverečnej správy z výskumu, spracovanie výsledkov do publikácie Termín: november – december 2005.

Finančné zabezpečenie výskumnej úlohy na rok 2005

266 800,- Sk

2.7.10. Štátny inštitút odborného vzdelávania

- Odborná príprava pre národnostné menšiny Termín: 2006 – 2014

50 000,- Sk

Rezerva

419 800,- Sk

Finančné prostriedky spolu v roku 2005

2 500 000,- Sk

2.8. Finančná kalkulácia na rok 2005 a prognóza do roku 2014 realizácie Národného plánu výchovy k ľudským právam

spracovaná v súlade so schváleným rozpisom štátneho rozpočtu na rok 2005 v kapitole MŠ SR

Organizácia	Aktivity v roku 2005 s pokračovaním v roku 2006*	Finan.zabezpečenie v roku 2005	z toho MŠ SR podprog. 078 02	z toho PRO MŠ SR	ročný ϕ 2006 (až 2014)	Finačné prostriedky spolu 2005-2014
ŠPÚ	bod 2.7.1	650 000	530 000	120 000	650 000	6 500 000
ŠPÚ a Občan a demokracia	Analýza školských predpisov	48000**				
ŠPÚ a ŠŠI	Realizácia efektívneho monitorovacieho a hodnotiaceho systému				1 000 000	4 000 000
ŠŠI	Príprava projektu efektívneho a monitorovacieho systému	44 000	44 000		50 000	494 000
MPC Trenčín	bod 2.7.3	150 000	135 200	14 800	150 000	1 500 000
MPC Prešov	bod 2.7.4	640 000	420 000	220 000	640 000	6 400 000
MPC Prešov a Nadácia Škola dokorán	Výchova a vzdelávanie k sociálnej spravodlivosti	125 000	125 000		125 200	1 252 000
MPC Banská Bystrica	bod 2.7.5	174 000	129 000	45 000	180 000	1 794 000
MPC Bratislava, Ševčenkova	bod 2.7.6	120 000	100 000	20 000	120 000	1 200 000
MPC Bratislava Tomášikova	bod 2.7.7	180 000	180 000		180 000	1 800 000
VÚDPaP	bod 2.7.8	150 000	150 000		150 000	1 500 000
ÚIPŠ	bod 2.7.9	266 800	266 800		200 000	2 516 800
ŠIOV	bod 2.7.10				50 000	450 000
Rezerva			420 000			
Spolu		2 500 000	2 500 000	419 800	3 495 200	29 406 800

3. Návrh opatrení

1. Poveriť Štátny pedagogický ústav gestorstvom realizácie Národného plánu výučby k ľudským právam
T: ihneď po schválení v OPM
Z: MŠ SR – sekcia regionálneho školstva
2. Zabezpečiť plnenie navrhovaných oblastí riešenia
T: podľa termínov navrhovaných oblastí riešenia
Z: MŠ SR, ŠPÚ v spolupráci s MPC v SR, VÚDPaP, ÚIPŠ, ŠŠI, ŠIOV
3. Pravidelne v dvojročných intervaloch predkladať vyhodnotenie a aktualizáciu Národného plánu výchovy k ľudským právam
T: počnúc rokom 2007
Z: ŠPÚ
4. Zabezpečiť rozpočtové opatrenie pre priamo riadené organizácie MŠ SR.
T: po schválení predmetného materiálu v OPM
Z: MŠ SR – sekcia financovania a rozpočtu v spolupráci so sekciou regionálneho školstva

Prehľad používaných skratiek:

MŠ SR – Ministerstvo školstva Slovenskej republiky

MV SR – Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

ÚV SR – Úrad vlády SR

SNSLP – Slovenské národné stredisko pre ľudské práva

ŠPÚ – Štátny pedagogický ústav

VÚDPaP – Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie

ÚIPŠ – Ústav informácií a prognóz školstva

ŠIOV – Štátny inštitút odborného vzdelávania

ŠŠI – Štátna školská inšpekcia

MPC – metodicko-pedagogické centrum

SRRZ – Slovenská rada rodičovských združení

MVO – mimovládna organizácia

IOM – Medzinárodná organizácia pre migráciu

IVES – Inštitút verejnej správy